

Obsah

PŘEDMLUVA	8
1. STATISTICKÁ FYZIKA	11
1.1 VYBRANÉ KAPITOLY Z TERMODYNAMIKY	12
1.1.1 První a druhá věta termodynamická	13
1.1.2 Termodynamické potenciály.....	14
1.2 ZÁKLADNÍ POJMY STATISTICKÉ FYZIKY	18
1.2.1 Slovníček pojmů	18
1.2.2 Ergodický problém	22
1.2.3 Liouvillův teorém	23
1.3 GIBBSŮV KANONICKÝ SOUBOR	26
1.3.1 Odvození rozdělení.....	26
1.3.2 Konstanty rozdělení	27
1.3.3 Partiční suma a její význam	30
1.4 JEDNODUCHÉ PŘÍKLADY.....	33
1.4.1 Ideální plyn	33
1.4.2 Částice ve vnějším poli	35
1.4.3 Klasický oscilátor	40
1.5 DALŠÍ PŘÍKLADY	42
1.5.1 Kvantový oscilátor (vibrátor).....	42
1.5.2 Kvantový rotátor.....	47
1.5.3 Dvouatomární plyn	50
1.5.4 Anharmonický oscilátor.....	52
1.5.5 Dvuhladinový systém	54
1.6 GRANDKANONICKÝ SOUBOR.....	56
1.6.1 Odvození rozdělení.....	56
1.6.2 Konstanty rozdělení	57
1.6.3 Partiční suma	58
1.7 FERMIONY A BOSONY.....	61
1.7.1 Fermiho-Diracovo a Boseho-Einsteinovo rozdělení	62
1.7.2 Soubory fermionů (trpaslík a neutronová hvězda).....	65
1.7.3 Soubor fotonů (Planckův vyzařovací zákon)	68
1.8 FLUKTUACE A ENTROPIE	77
1.8.1 Fluktuace	77
1.8.2 Entropie	80

1.9	MAGNETICKY AKTIVNÍ SYSTÉMY	83
1.9.1	Základní pojmy	83
1.9.2	Magneticky aktivní materiály	87
1.9.3	Mřížové modely	93
2.	ELEKTROMAGNETICKÉ POLE	99
2.1	MAXWELLOVY ROVNICE	100
2.1.1	Zákon zachování náboje	100
2.1.2	Lorentzova pohybová rovnice	101
2.1.3	Elektrický a magnetický dipól	102
2.1.4	Maxwellovy rovnice	105
2.1.5	Úplnost soustavy	111
2.1.6	Materiálové vztahy	112
2.1.7	Podmínky na rozhraní	115
2.2	ELEKTROSTATIKA	119
2.2.1	Poissonova rovnice a její řešení	119
2.2.2	Zajímavé příklady	122
2.2.3	Energie elektrického pole	126
2.2.4	Multipólový rozvoj	128
2.2.5	Elektrický dipól ve vnějším poli	132
2.3	MAGNETOSTATIKA	133
2.3.1	Vektorový potenciál	133
2.3.2	Poissonova rovnice a její řešení	134
2.3.3	Biotův-Savartův zákon	136
2.3.4	Multipólový rozvoj	136
2.3.5	Magnetický dipól	138
2.4	ZÁKONY ZACHOVÁNÍ	141
2.4.1	Zákon zachování energie	141
2.4.2	Zákon zachování hybnosti	142
2.4.3	Tlak pole	146
2.4.4	Zákon zachování momentu hybnosti	148
2.4.5	Pole jako reálná entita	149
2.5	ELEKTROMAGNETICKÉ VLNY	150
2.5.1	Základní pojmy	150
2.5.2	Vlny ve vakuu	156
2.5.3	Vlny v anizotropním prostředí	159
2.5.4	Vlny ve vodivém prostředí	162
2.5.5	Světlo na rozhraní dvou prostředí	163
2.5.6	Raytracing	169
2.6	ELEKTROMAGNETICKÉ POTENCIÁLY	171
2.6.1	Definice potenciálů	171
2.6.2	Potenciály a tenzor elektromagnetického pole	172
2.6.3	Maxwellovy rovnice v potenciálech	173
2.6.4	Potenciály ve volném prostoru	175
2.6.5	Retardované a advanceované potenciály	175

2.7 ZÁŘENÍ NABÍTYCH ČÁSTIC.....	178
2.7.1 Zařivý multipólový rozvoj	178
2.7.2 Elektrické dipólové záření	181
2.7.3 Thomsonův rozptyl.....	184
2.7.4 Rayleighův rozptyl.....	186
2.7.5 Brzdné záření elektronů na iontech.....	187
2.7.6 Cyklotronní záření	189
2.7.7 Vyšší momenty záření	191
2.7.8 Liénardovy-Wiechertovy potenciály.....	192
2.7.9 Relativistické brzdné a synchrotronní záření	195
2.8 POLE V DUTINĚ.....	199
2.8.1 Potenciály v dutině	199
2.8.2 Vlastní kmity pole.....	200
2.8.3 Energie a hybnost pole v dutině.....	201
2.8.4 Hamiltonovy rovnice	203
2.8.5 Tepelné záření.....	205
3. RELATIVITA.....	209
3.1 SPECIÁLNÍ RELATIVITA	210
3.1.1 Lorentzova transformace	210
3.1.2 Minkowského metrika	219
3.1.3 Relativistická dynamika.....	230
3.1.4 Relativistické paradoxy.....	233
3.2 ZÁKLADY OBECNÉ RELATIVITY.....	236
3.2.1 Princip ekvivalence.....	236
3.2.3 Kovariantní derivace.....	240
3.2.4 Rovnice geodetiky	244
3.2.5 Newtonovská limita	248
3.3 DILATAČE ČASU A ČERVENÝ GRAVITAČNÍ POSUV	252
3.3.1 Různé pohledy na dilataci.....	254
3.3.2 Poundův-Rebkův experiment	256
3.3.3 Hafeleho-Keatingův experiment.....	257
3.3.4 Gravity Probe A.....	259
3.3.5 Berkeleyjský experiment	260
3.4 EINSTEINŮV GRAVITAČNÍ ZÁKON.....	262
3.4.1 Riemannův tenzor křivosti.....	262
3.4.2 Rovnice kontinuity v klasické fyzice	268
3.4.3 Tenzor energie a hybnosti	271
3.4.4 Einsteinův gravitační zákon.....	273
3.5 GRAVITAČNÍ VLNY	278
3.5.1 Vlnová rovnice.....	278
3.5.2 Vlastnosti gravitačních vln	279
3.5.3 Nepřímá pozorování gravitačních vln.....	283
3.5.4 Detekce gravitačních vln	284
3.5.5 Budoucí detektory.....	288

3.6 SFÉRICKÝ ZDROJ GRAVITACE	292
3.6.1 Schwarzschildovo řešení.....	292
3.6.2 Diagramy vnoření	298
3.6.3 Černé díry	301
3.6.4 Pohyby ve Schwarzschildově geometrii	304
3.6.5 Gravitační čočky	312
3.6.6 Strhávání časoprostoru rotujícím tělesem	315
3.7 STRUČNÝ ÚVOD DO KOSMOLOGIE	322
3.7.1 Fridmanova metrika.....	322
3.7.2 Vlastnosti Fridmanovy metriky	326
3.7.3 Kosmologický červený posuv.....	328
3.7.4 Expanzní funkce	330
3.7.4 Kosmologická konstanta.....	332
SEZNAM SYMBOLŮ	335
REJSTŘÍK OSOBNOSTÍ.....	341
Statistická fyzika.....	342
Elektromagnetické pole	349
Relativita.....	358
REJSTŘÍK POJMŮ	371
LITERATURA	374
CO NAJDETE V DALŠÍCH DÍLECH?	379
Vybrané kapitoly z teoretické fyziky I	380
Vybrané kapitoly z teoretické fyziky III.....	382

